

GARA

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Gara bemutatása	5
3. Örökségünk	9
4. Jellemző építészeti karakter bemutatása Gara községben Településközpont Szalagtelkes, utcára merőleges telepítésű településrészek	14
5. Építészeti útmutató Telepítés Magasság Tetőhajlásszög Tetőforma Színek Kerítések Kertek Erkélyek, tornácok Anyaghasználat Ajtók, ablakok Homlokzatképzés Részletek	19
6. Mai példák	37
7. Utcák, terek	39
8. Hirdetések, reklámtáblák	41
Impresszum	43

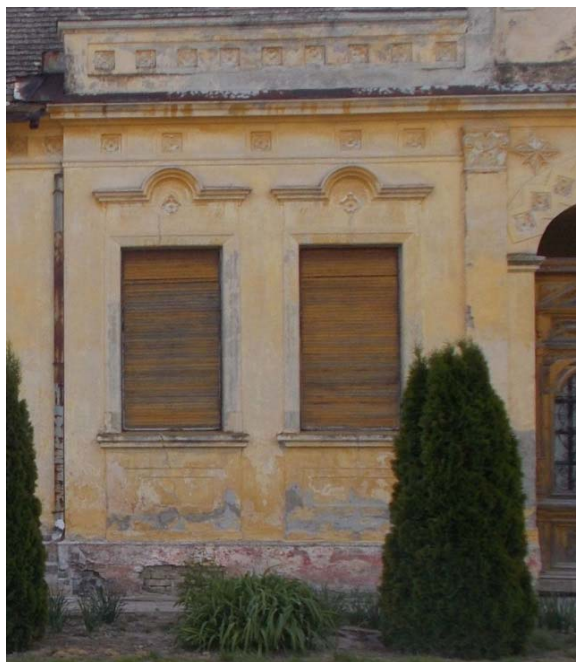
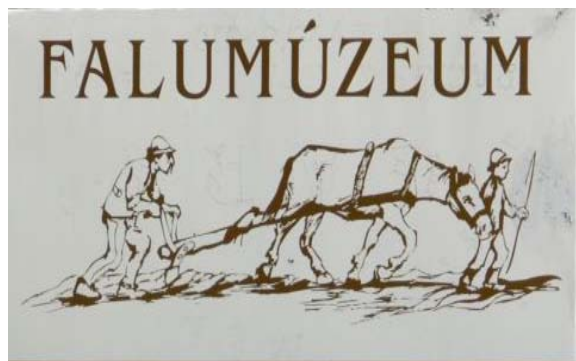
BEVEZETÉS

1

Gara Község településképi arculati kézikönyvén keresztül nem csak egy értékes építészeti és természeti környezetet mutatunk be, hanem egy olyan, évszázadok során kialakult színes kultúrájú közösséget, melynek a tagjai egymás hagyományait tisztelve, saját értékeiket megtartva élnek békességben.

Ez a dokumentum egy kiinduló pont, mely jó példákon keresztül szeretné bemutatni a település értékeit. Olyan követendő példákat, megoldásokat, amelyek a hagyományos formák megtartása mellett elégíti ki a modern igényeket. Célunk, hogy az itt lakók felismerjék, saját kertjük, épületük, kerítésük (stb.) kialakítása egy nagyobb közösségre is hatással van, és ennek szellemében formálják környezetüket. Ekkor beszélhetünk egységes átgondolt utcaképről és településképről.

A szabályokat közösen alkotva, talán ez a kézikönyv is hozzájárul ehhez a szemléletformáláshoz!

GARA BEMUTATÁSA

2

Gara a Dél-Alföldön, Bács-Kiskun megyében, a Bajai járásban, Bajától 16,5 km-re kissé délkeleti irányban fekszik. Vaskút, Bácsborsód, Bácsszentgyörgy, Csátalja községekkel és nyomhatárával határos. Nemzetiségi település, magyarok, bunyevácok, horvátok, szerbek, németek és székelyek lakják. Testvértelepülései a horvátországi Topolje és Regőce (*Пушуга / Riđica*).

Gara már az Árpádok korában is lakott település volt. Első a községgel kapcsolatos első írásos emlék 1290-ből való. A község nevének keletkezésére többféle narratíva létezik. A település egykor a Garai famíliához, annak délvidéki birtokához tartozott 1334-ig. Nevét valószínűleg a Garai családról kapta. Először 1372-ben Nicolai de Gara birtokaként, majd később Gara nemzetség szerepel a latifundium uraként.

Nem bizonyított, mindenesetre érdekes lehet ama felvetés, hogy a szláv „*gora*” (domb) szóból származhat, mivel az első település egy magaslaton (dombszerű helyen) helyezkedett el a jelenlegi falutól 4 kilométerre, délre.

Napjainkig azt a részt „*Gradina*”-nak nevezik. 1526-ban települtek be az első horvátok, akik az okiratok szerint 18 ferences-rendi szerzetessel érkeztek a településre és annak környékére.

Viszontagságos évszázadok után, a török hódoltság idején, 1598-ban sok lakosa a császári fennhatóság alatt álló Esztergomba költözött. 1635-41 között Esterházy Miklós a falut Urbanec Mátyásnak adományozta. A Rákóczi-szabadságharc alatt teljesen lerombolták a falut. A település a bajai uradalom részeként 1727-ben a Czobor nemzetség tulajdonába került, majd 1750-ben a császári kamara Grassalkovich Antalnak, Baja földesurának adományozta. 1734-ben érkeznek az első németek a faluba. A rákövetkező évben megépül a régi templom. 1770-ben a falu lakossága 1888 főt számlált. 1780-ban megépül az új, késő barokk stílusú római katolikus templom. 1866-ban, mint Magyarországon mindenhol a kolerajárvány végigsöpört a falun és a helyiek közül sokan áldozatul estnek a gyilkos kórnak.

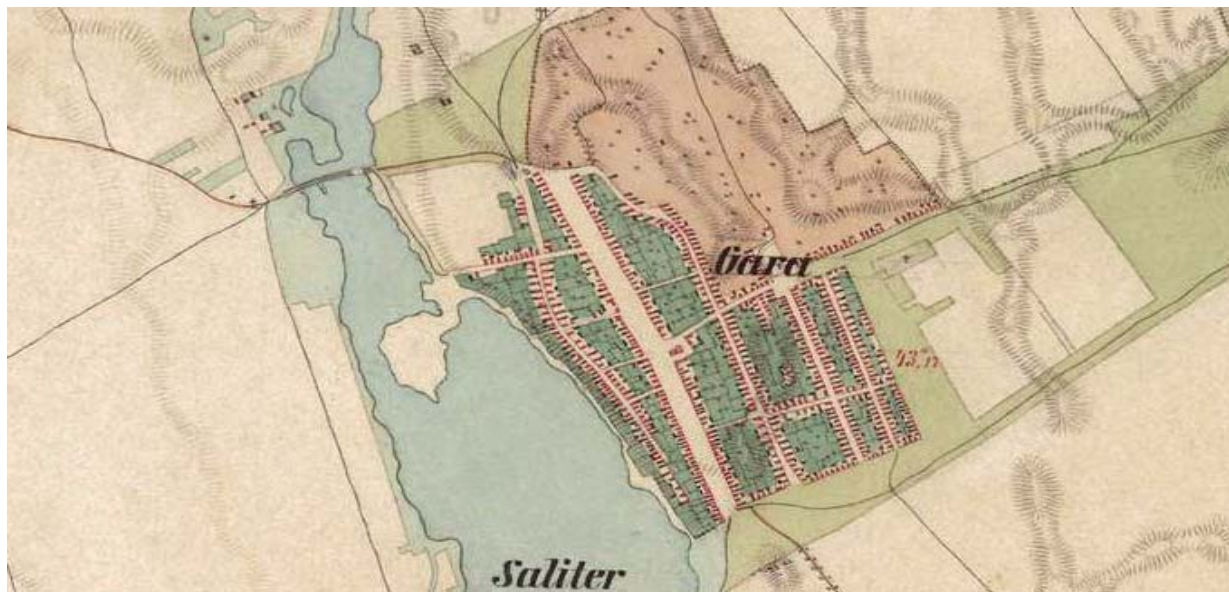

6 | A település bemutatása

A lélekszám 1870-ben 3878, ami 1941-re 3941-re növekedett. A csökkenés akkor kezdődött, amikor a német nemzetiségűek 37 százalékát, 990 főt kitelepítették a II. világháború után, körülbelül 400 lakost pedig "málenkij robotra" hurcoltak el a Szovjetunióba.

1941-ben a Délvidékre telepítette át a kormány öt bukovinai falu (*Andrásfalva, Fogadjisten, Hadikfalva, Istensegítség, Józseffalva*) székelyeit. Észak-Bácskába, Garára nagyjából Hadikfalváról, Istensegítségéről és Fogadjistéről érkeztek bukovinai székelyek. 1947-ben a lakosságcsere-egyezmény és következtében felvidéki magyarokat, szlovákokat telepítettek ki Garára. Emiatt a népesség száma 4534 főre nőtt, ez volt Gara legnagyobb lélekszáma, innen folyamatosan ismét csökkent.

2011-ben már csak 2353 állandó lakost számlált a falu, melyből a nagy többség magyarnak, 49-en cigány, 216-an horvát, 210-en német, 18-an pedig szerb nemzetiségűnek vallották magukat. A település mezőgazdasági jellegű, jelentősebb ipari üzem nincs. Többnyire rendelkezik minden olyan intézménnyel, mely a hasonló nagyságú községek tekintetében elfogadottnak tekinthető.

1. térkép A Második Katonai Felmérés (1806-1869)

Topográfiai fekvését tekintve Gara típusos, hullámos löszvidék süllyedékeibe települő falvak közé tartozik. A község építészetének képiére rányomta bélyegét a Dél-Alföldi, Észak-Bácskai organikus településfejlődés, mégis inkább az egyenes, széles, párhuzamos utcavezetés jellemző a településre. A házak többnyire az utcafronton, sáttortetővel, előkert nélkül, de nagy udvarokkal épültek. A település a viszonylag szabályos vonalvezetésű utcái ellenére a nőtt települések közé tartozik. A község nyugati része ún. „létrás alaprajzhoz” hasonlatos, amelyet kiegészítenek a jóval későbbi szabályos részek (keleti községfél).

Utcaszerkezetének fő elemét az 5505 jelű és 5506 jelű utak belterületi szakaszai adják. A lakóutcák többsége ezekről az utakról fűződik le.

8 | A település bemutatása

Jelentős szerkezeti elem a két főút találkozásánál kialakult ősi településmag, melynek központja a római katolikus templom.

A településközpontban találhatóak a település középületei, a művelődési ház, a polgármesteri hivatal, a plébánia, és egy falumúzeum is. Az utcavonalas beépítés a jellemző, többnyire hiányzik az előkert, a házak oromzata az utcáig nyúlik, előtte járda fut.

Az innen induló utcák szalagtelkes kialakításúak, utcára merőleges, oldalhatáron álló beépítéssel. A település egész területén, így ezeken a részeken is az utcavonalas telepítés a jellemző.

ÖRÖKSÉGÜNK

A település szakrális épületei, szobrai

3

A község majdnem mértani központjában található a Szent Lászlónak ajánlott római katolikus, homlokzati középtornyos, barokk templom. Az 1780-ban épült templomon 1877-ben kisebb átalakításokat végeztek, a tornyot megerősítették, meghosszabbították a karzatot valamint új ablakot vágtak *Hunyadi Antal* építész tervei alapján. 1909-ben ismét bővítették *Petrováczy Gyula* építésmester elképzelései szerint. Architektuális jellemzői szerint a szentély egy szabadon álló, keletelt, kereszthajós, nyugati homlokzati tornyos, nyeregtetős templom, a keresztszárak összemetsződésében huszártoronnyal.

A szentély és kereszthajó szárai poligonális záródásúak, keleti oldalukhoz sekrestye és oratórium kapcsolódik. A nyugati homlokzat szélső tengelyeiben félköríves záródású szoborfülkék, evangélista szobrokkal. Cseh-, és csehsüveg boltozatos hajó és szentély jellemzi, a hajó bejárat oldalán karzat látható. A falképek 1883-ból és 1925-ből származnak. A festett üvegablakok 1909-ben kerültek a helyükre.

Homlokzata kétszintes, a közepén levő bejárati kapu fölött szegmentíves zárású ablak nyílik, mellette kétoldalt a széleken egy-egy félköríves zárású szoborfülke, bennük Szent János és egy másik evangélista szobra. Az épületen lábazat és egyrészes koronázópárkány fut körbe, a homlokzaton efölött attika emelkedik, amit szintén egyrészes párkány zár le, s efölött a torony két szintje. A torony tengelye a homlokzat teljes magasságában enyhén előrelép. A külső falakat felül ívesen levágott sarkú, bemélyülő faltükrök tagolják, a szegmentíves záródású, szalagkeretes, könyöklős ablakok ezekben helyezkednek el. A torony első szintjét ovális, a másodikat állótéglány alakú félköríves záródású ablak tagolja, alatta mellvédkorlát. A háromrészes párkánynak képszékében óra van mind a négy oldalon. Berendezése a XIX. század vége, XX. század eleji stílusban készült.

A templomkertben Szentháromság-szobor található a XIX. századból, valamint első- és második világháborús emlékmű is áll itt.

A község látványosabb nevezetességei közül a római katolikus templom bejáratával szemben áll a *Székelypark*; büszkén hirdelve, hogy a helyiek székelypark gyökerekkel is rendelkeznek. A „*Nemzetiségek együtt*” című szobor, amely az itt élő magyar, német és bunyevác nemzetiségek összefogását jelképezi, a templomtól mintegy 100 méterre, déli irányban található. A községben található még a *Millenniumi Emlékmű*, az óvoda épülete előtt, valamint a *Határőr Hősök Emlékműve*.

Az egykori vasútállomás épülete

Az 1880-as „helyi érdekű vasutakról” szóló törvény kihirdetése utáni 30 évben több ezer kilométernyi vasútvonalat adtak át Magyarországon. 1892-ben külön helyiérdekű vasúti szabványt dolgoztak ki, mely tartalmazza a vasútállomások szabványterveit.

Ennek leginkább szembetűnő eleme a felvételi épület (állomásépület) volt, melyet méretük szerint osztályokba soroltak. A típustervek előírták a további létesítmények, terveit is, így szabvány szerint épültek a raktárak, gabonaszínek, állatrakodók, árnyékszékek, kutak, hídmérlegek, állomási és vonali őrházak.

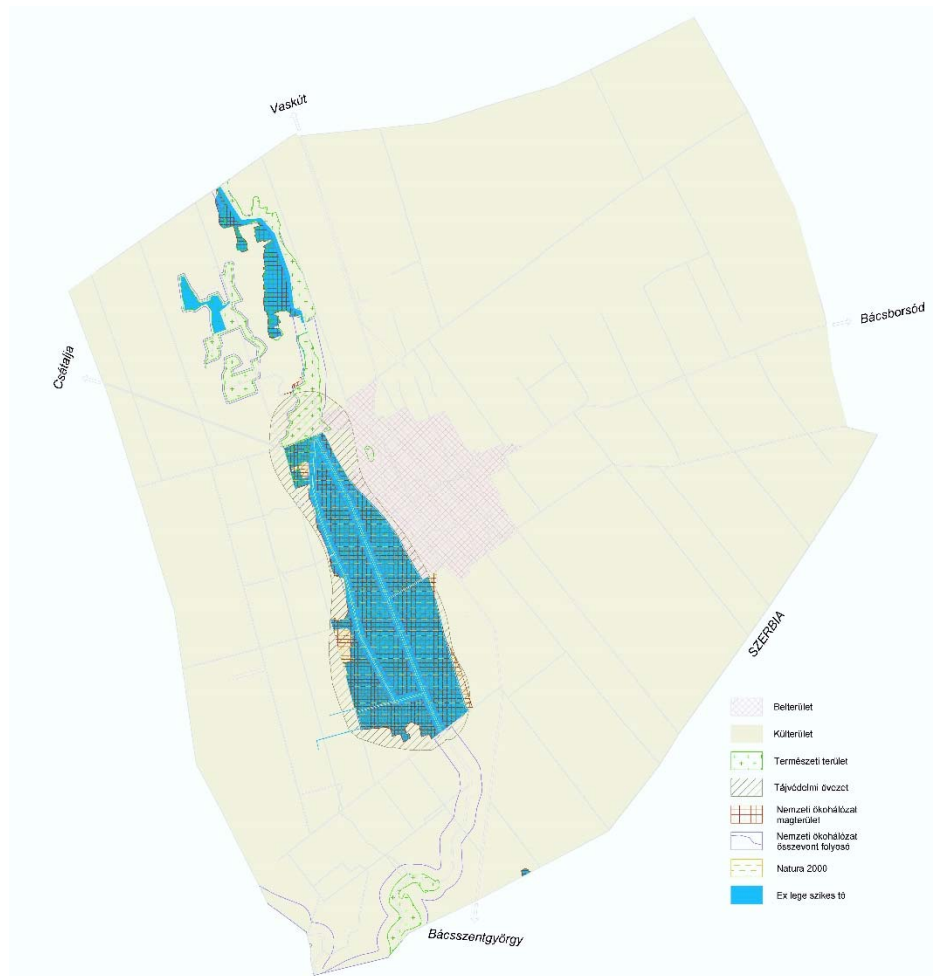
Ekkor épült Gara egykori állomásépülete is, amely a Bácsborsód felé vezető úttól nem messze, a község szélén helyezkedik el. Az épület egykor a Baja-Zombor-Újvidék vasútvonal megállóhelye volt.

Az épület alsó szintje ma vakolt, fehérre festett és egy kis hullámpalával fedett toldaléképület csatlakozik hozzá.

Figyelembe véve építészettörténeti (és esztétikai) értékét, felújítása eredeti formájában, lehetőség szerint a hullámpalás toldalék bontásával javasolt.

Természeti értékek

Gara területén Natura2000 hálózat részét képezi a településtől nyugatra fekvő gyepek terület.

Az 1996. évi LIII. törvény alapján „ex lege” védett szikes található Garán a településtől nyugatra.

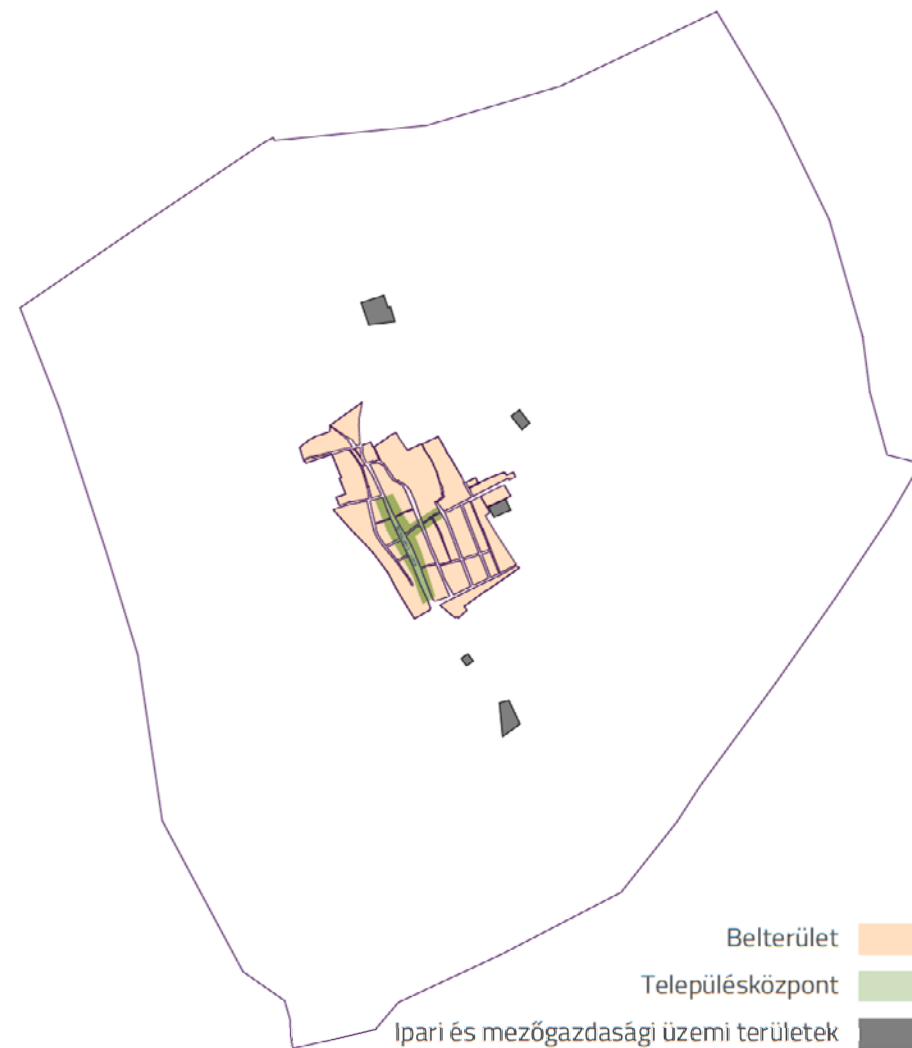

JELLEMZŐ ÉPÍTÉSZETI KARAKTEREK BEMUTATÁSA

Gara

Gara község többnemzetiségű település. Valószínűleg ennek a hatása is, hogy telepítés, építészeti karakter szempontjából elkülönül a településközponti rész, amely a Páncsics Miklós utca, Kossuth Lajos utca utcával párhuzamos beépítésű, magasabb épületeit foglalja magában, illetve a település többi részén az utcára merőleges gerincű, fésűs elhelyezésű településrész. A két rész településkarakteri szempontból különbözik egymástól, ezért a kézikönyvben eltérő karakterű településrészekként határozzuk meg.

Ezen kívül megkülönböztetünk egy harmadik karaktert, az ipari-, és mezőgazdasági üzemi épületeket magában foglaló településrészeket, amelyek méretükben, léptékükben és telepítésükben is eltérő építményeket foglalnak magukban.

Gara településközpont

Gara település központjában, a Kossuth utcában utcavonalas, zárt sorú beépítésben, az utcával párhuzamos gerincű épületeket találunk, előfordul köztük kétszintes kialakítású is. A városias építkezés hatása ez olyan favakban, amelyek a városokkal szorosabb kapcsolatban fejlődtek. Az épületek többnyire cseréppel fedett, L alakú lakóépületek, illetve itt található a település középületei.

A zárt sorú beépítés következtében az épületek homlokzatának karakteres részét alkotják a nagyméretű fa kapuk.

Gara

Történeti előzmények bemutatása

Az alföldi magyar népi építészeti háztípus a hagyományos háromosztatú parasztházból alakult ki, fejlődött tovább.

A lakószobából, konyhából és kamrából álló épület utcafronti része tisztaszobává alakult.

Garán a csonkakontyolt nyeregtető volt a jellemző, gerincvonala az utcára merőleges. A keretelt utcai oromzaton vakolatdíszes osztópárkány látható, a felette lévő timpanonban két padlásszellőző kapott helyet. Az ablakok osztott üvegezésű faablakok voltak.

Az lakóházhoz később sok esetben cseréppel fedett, falazott kapuépítmény csatlakozott, fa kapuszárnyakkal, amit tömör téglakerítés folytatott.

Gara település szalagtelkes részei

Gara településen, a településközpont kivételével a hagyományos, Alföldi falvakra jellemző, utcára merőleges telepítésű utcákat találunk. A beépítés itt is utcavonalas, de már nem annyira zárt, mint a központban, inkább a fésűs, vagy fűrészfogas kialakítás jellemző.

Az utcák a főutaktól távolodva szűkülnek, a szalagtelkes forma a jellemző. Gyakori a soros udvar, a házak az utcafronton nem érnek össze, viszont általában magas, tömör kerítés kapcsolja őket egymáshoz.

Az utcakép ebből adódóan lazább.

Ipari és mezőgazdasági üzemi területek

Gara település belterületén és a külterületi részeken, település környezetében több gazdasági terület található.

Itt mezőgazdasági, mezőgazdasági feldolgozó ipari létesítményeket találunk, mely épületek, építmények, léptéke, magassága más, mint a település lakó- és igazgatási részein található épületeké.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

ÁLTALÁNOS BEÉPÍTÉSI AJÁNLÁSOK

Gara településközpont

Az építészeti útmutatóban szereplő ajánlásainkkal szeretnénk segítséget nyújtani építész és építtető számára, hogy új épületek építésénél és épületfelújításnál a település eredeti karakterére utaló, azt a mai kor műszaki és esztétikai minősége irányába fejlesztő épületkialakítások jöjjenek létre.

TELEPÍTÉS

Gara településközpontban az utcával párhuzamos gerincű, L-alakú épületek, oldalhatáron álló telepítéssel a leginkább jellemzőek.

Utcavonalas telepítés esetén az épületeket hátrahúzni nem javasolt.

Az egyvonalban lévő házak adják a harmonikus utcaképet.

Jobbra látható képen, Gara településen lévő házsor, ami jó példa helyes telepítésre.

MAGASSÁG

Településképi szempontból indokolt, hogy a jelenlegi szövetbe újonnan beilleszteni kívánt házak hasonló építménymagassággal épüljenek, mint a már meglévő épületek.

A legnagyobb magasságú és tömegű épület a település temploma maradjon.

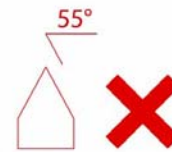

TETŐHAJLÁSSZÖG

Gara község központjában a meglévő lakóépületek tetőhajlásszöge javarészen 35-45 fok között van.

A meglévő település szövetbe épülő új házak is hasonló tetőhajlásszöggel épüljenek, mint környezetükben lévők.

A túl magas, illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek rontják az utcaképet.

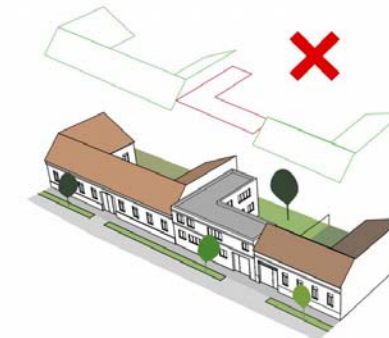
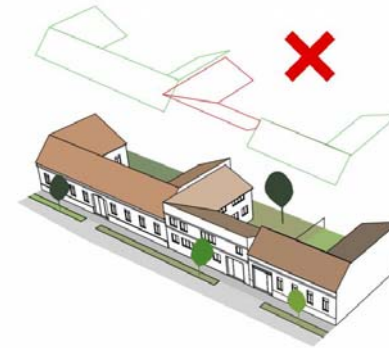
Példa Gara településközpontban épületmagasság illeszkedésre.

TETŐFORMA

A településközpontban lévő tetőformák általában egyszerű nyereg-, vagy kontyolt nyeregtetők.

A nyeregtetős, vagy ritkábban sátortetős házakból álló utcaképbe nem kerülhet tördelt, összetett tetőformájú, vagy lapostetős épület. Törekedjünk a szomszédos épületekhez hasonló tetőformára.

Példa a településközpontban illeszkedő tetőformával rendelkező épületekre.

Gara település szalagtelkes részei

ÁLTALÁNOS BEÉPÍTÉSI AJÁNLÁSOK

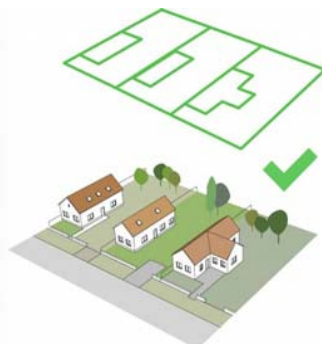
TELEPÍTÉS

Gara község fésűs beépítésű településrészein, az oldalhatáron álló, utcára merőleges rendszerű telepítés beépítés a leginkább jellemző.

Ezekben az utcákban új ház építéskor, javasolt az utcára merőleges tetőgerinc.

Indokolatlanul elforgatni ettől a tengelytől és nagyobb mértékben hátrahúzni nem javasolt.

Az egyvonalban lévő házak adják a harmonikus utcaképet. Az adott utcára jellemző előkert (ahol utcavonalas a telepítés, ott előkert nélkül) kialakításával célszerű lakóházat tervezni.

Példa a községben helyes telepítésre.

MAGASSÁG

A lakóépületeket magában foglaló településrészekben is fontos, hogy az újonnan épülő házak az utcára jellemző építménymagassággal épüljenek.

Az azonos magasságú, tetőhajlásszögű épületekből harmonikus utcakép alakul ki.

Példa a tetőhajlásszög és a magasság illeszkedésre.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Gara községben a meglévő lakóépületek tetőhajlásszöge túlnyomó részben 35-45 fok között van.

A fésűs telepítésű területeken épülő új házak is hasonló tetőhajlásszöggel épüljenek, mint környezetükben lévők.

A túl magas, illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek kusza utcaképeket eredményeznek.

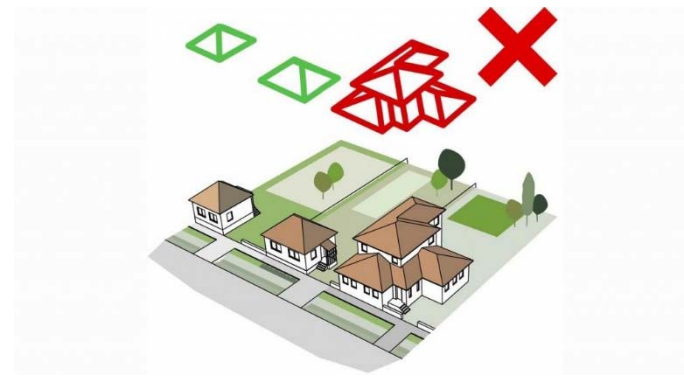
TETŐFORMA

A településen lévő tetőformák általában egyszerű nyereg- vagy sáortetők.

A nyeregtetős, vagy ritkábban sáortetős házakból álló utcaképbe nem kerülhet tördelt, összetett tetőformájú épület, hanem a szomszédoshoz hasonló.

A magastetős településszövetbe lapostetős épületek illesztése nem ajánlott.

Példa a településen illeszkedő tetőformával rendelkező épületekre.

SZÍNEK

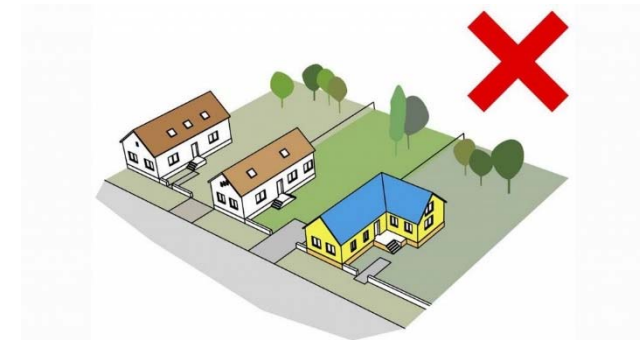
Mindkét belterületi településrészben a homlokzatok színvilága változatos, de az egész településen ajánlott pasztellszínek árnyalatainak használata. Kerülni kell a harsány, élénk színeket.

Egységes karakterű utcarészletek esetében ajánlott hasonló színek használata, mely a karakter erősödését eredményezik.

Nem elfogadhatóak a rikító fémlemezfedések vagy burkolatok sem és nem javasolt a túlzott homlokzatzdíszítés sem.

Példa a megfelelő színhasználatra

Javasolt világos tónusú, pasztellszínű vakolat, sötét színű nyílászáró.

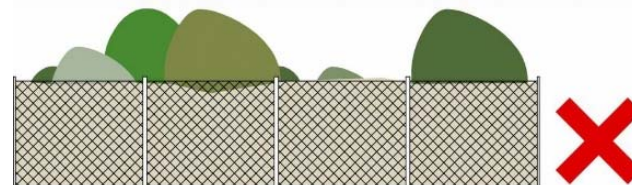
KERÍTÉS

A településen jellemző az épített, tömör kerítés. A szalagtelkes részeken lehet áttört tömör lábazatos, fém, vagy fakerítést is alkalmazni.

A tömör kerítéseket célszerű a ház színével egyező színű vakolt, esetleg téglafelülettel ellátni, felújítani.

A kezeletlen felületű beton elemes tömör kerítés kerülendő, vagy felületét színezéssel javasolt javítani. A színhasználat pasztellszínekkel, a ház színével megegyező, harmonizáló formában javasolt.

A teljesen áttört drótfonatos kerítést utcafronton próbáljuk kerülni.

Példa a településen tömör kerítéskialakításra.

Javasolt világos tónusú, pasztellszínű vakolat, sötét színű nyílászáró.

KERÍTÉSEK

Garán a tömör kerítés a jellemző, vakolt, vagy nyerstégla felülettel. **Javasolt** világos tónusú, pasztellszínű vakolat, sötét színű nyílászáró.

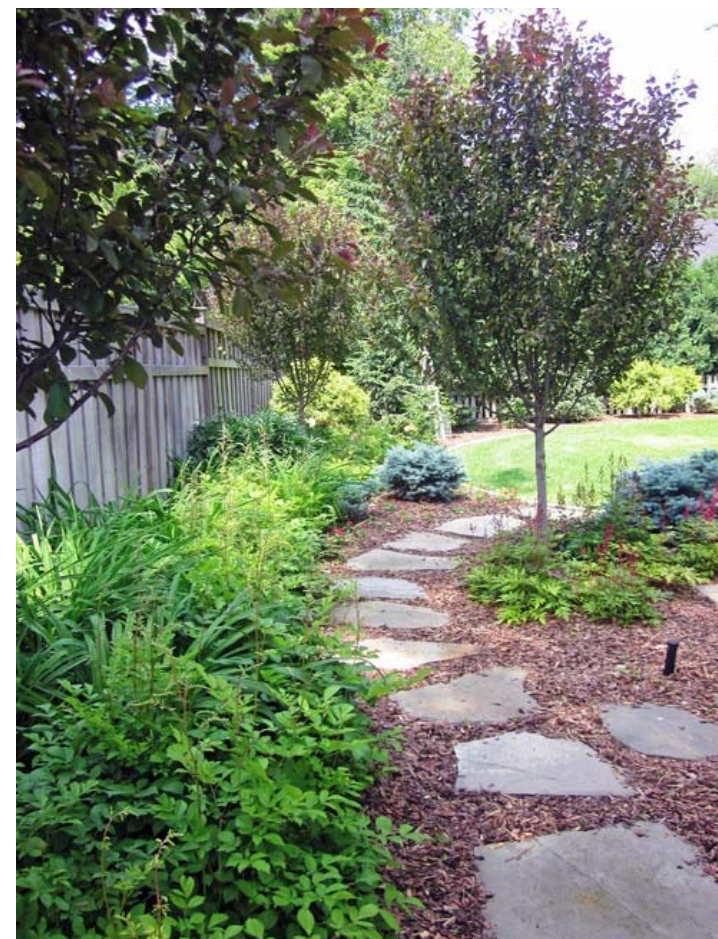

Javasolt, jó példa:

A településkép szempontjából is meghatározó az utcák, utcai előkertek, közterek, parkok szép, esztétikus megformálása.

A lakóházak mellett, mögött elhelyezkedő pihenőkert a XXI. században jelentős szerepet játszik az ott élő emberek életében, a munka utáni pihenés, feltöltődés során, ezért ennek szép megformálása is fontos feladat. Javasolt az éghajlatnak, a táj jellegének megfelelő növények, virágok ültetése.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK

A hagyományos alföldi népi építészet jellegzetes elemei voltak a tornácok, homlokzati osztópárkányok, füstlyukak.

A településközponti részen vakolatpilasztereket és esetenként egyéb vakoltdíszeket találunk.

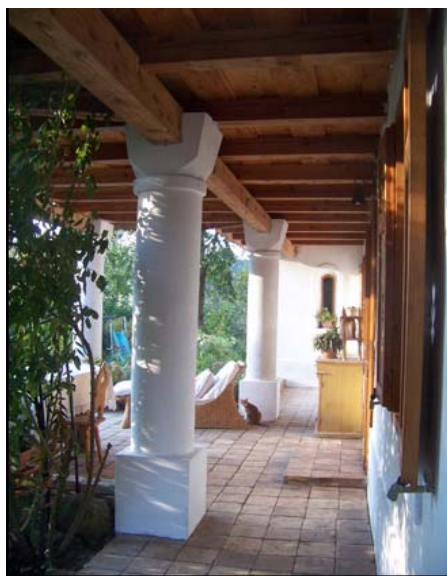
A szalagtelkes lakóházakon, az osztópárkány mellett, inkább csak kis vakolatkeretek láthatók az ablakok, ajtók környezetében.

A tornác elhelyezkedését vizsgálva az oldaltornác volt a jellemző forma, amely az utcai homlokzataról is megnyitásra került.

A településen is megtaláljuk a tornácos épületek néhány példáját. Jellegzetes, oldaltornácos ház a településen, felújítása javasolt.

Lent példa arra, hogy egy szépen felújított, bővített tornác kellemes élettérre alakulhat.

ANYAGHASZNÁLAT

Településképi szempontból **javasolt** a cserép, természetes pala, fazsindely héjazati anyagok.

Kerülendő a településképi szempontból káros hullámpala, piros, vagy kék színű fém hullámlemez.

AJTÓK, ABLAKOK, KAPUK

A hézagosan zárt sorú, utcavonalas beépítésű településközpont épülethomlokzatain hangsúlyos elem a nagyméretű kapu, amely az utca és a belső udvar közötti kapcsolatot biztosítja. A nyílászárók javasolt anyaga a fa.

Jó példák, ajánlások településközpont:

Garán a központi településmagon kívül a fésűs utcavonalas beépítésű részeken a kapu jellemzően a főhomlokzattól külön épült. Itt a főhomlokzat hangsúlyos eleme az osztott üvegezésű faablak. Javasolt színvilága a barna, sötétbarna, sötétzöld.

Ajtók, ablakok jó példák, javaslatok szalagtelkes településrész:

HOMLOKZATKÉPZÉS

Gara településközpont

A településközpont épületei javarészt utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel épültek, mely meghatározza a homlokzatok építészeti karakterét. Bár a homlokzat stílusának megállapítása nem könnyű feladat, mert a népi mestereket nem kötötték a stílusok szabályai, Gara településközpontban az épülethomlokzatok jellemzően eklektikusnak mondhatók.

A homlokzatokon általában találunk vakolatdíszeket. Megtalálható az eklektikára jellemző kváder, a keményebb vonalú párkányok, szemöldökök, tagozatok.

Gara

A központi mag kivételével a település többi részén az épületek az alföldi falvakra jellemző homlokzat kialakítással készültek.

Jellemzően utcára merőleges gerincű csonkakontyont nyeregtető és tűzfalas megoldás alakult ki. A homlokzaton három ablak, vagy két ablak és egy ajtó található, a timpanonban füstlyukak és sok esetben falfülke.

Itt is láthatók vakolatdíszek, főként az ablakok keretezése jellemző, kis falpillérekkel, pilaszterekkel, könyöklőpárkánnyal.

RÉSZLETEK

A településközponti részen vakolatpilaszttereket és esetenként egyéb vakolatdíszeket találunk.

A szalagtelkes lakóházakon, az osztópárkány mellett, inkább csak kis vakolatkeretek láthatók az ablakok, ajtók környezetében.

Településképi szempontból lényeges a közterületeken lévő tárgyak igényes részleteképzése, amelyből találunk a településen szép példákat.

MAI PÉLDÁK

Régi, népi építészeti karaktert hordozó épületek felújítása.

6

Népi építészeti értéket hordozó épületek gondos felújítása fontos feladat. Figyeljünk oda a részletképzésre, arra, hogy a felújítás következtében kialakuló homlokzat hatásában, karakterében a település hagyományos épületeire jellemző maradjon. Épületbővítés lehet tetőtérben, vagy az utcai homlokzat megtartásával az udvar irányába. Tetőtérbeépítés az utcai homlokzat füstlyukainak kis ablakká módosítása lehetséges, ahogy a példán is látszódik, nagyobb ablakot az udvar felé nyissunk.

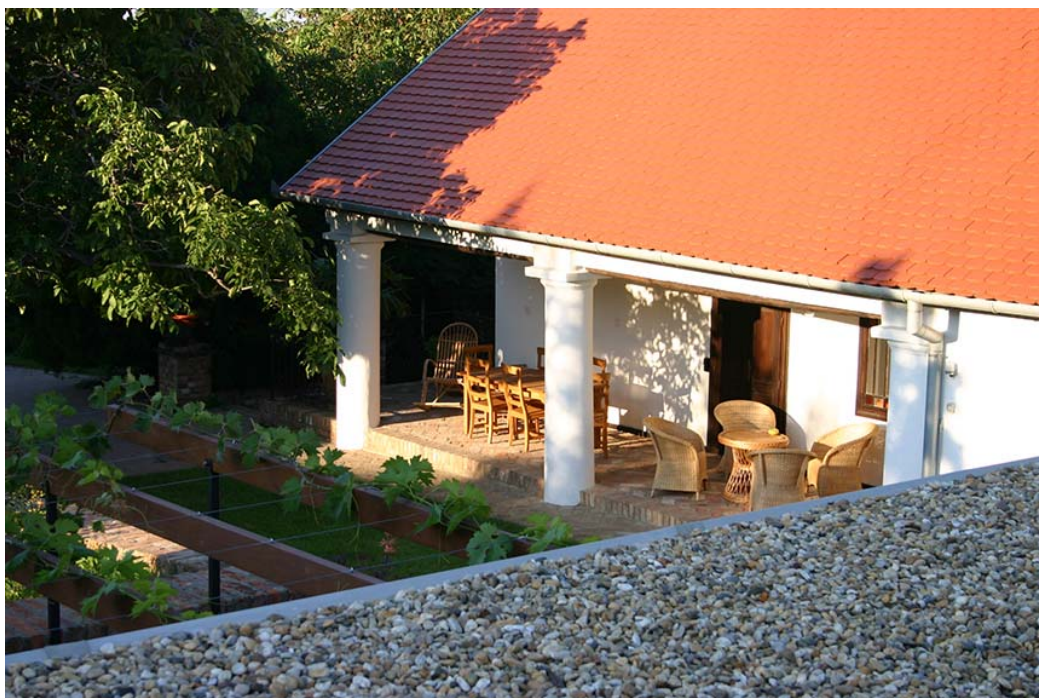

Új építés, hagyományos épületek környezetében

Új építés esetén a beépítés az adott településrész karakterének megfelelő legyen. A településközpontban utcával párhuzamos gerincű, vagy L-alakú kialakítás, ilyenkor kellemes belső udvar alakulhat ki, mint a lenti képen látható.

A szalagtelkes, fésűs beépítésű utcákban az utcára merőleges telepítés indokolt új építés esetén is. A jobb oldalon arra látszik jó példa, hogy modern anyagokkal, de megfelelő léptékben és gondos részletképzéssel igen szép, illeszkedő épület alakítható ki.

UTCÁK, TEREK

Gara településközpont

A településközpont épületei javarészt utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel épültek. Az országhatár felé vezető főút belterületi szakaszát képező Kossuth Lajos széles utca, két nagy zöldfelületi sáv választja el a főutat a hézagosan zárt sorú telepítésű épületekkel.

Itt található a templom, környezetében a főutak találkozásánál kialakuló téren köztéri szobrok, műakotások vannak.

Gara

A településközpont utcáiból fűződnek le a lakóutcák, amelyek többnyire fésűs utcavonalas beépítésűek. Az épületek az utcára merőleges telepítésű, csonkakontyos nyeregtető tetőformájú épületek között általában tömör kerítések vannak, utcavonalas telepítés jellemző. Az utcák a településközponttól távolodva szűkülnek, fűrészfogas beépítés jellemzi a Dózsa György út egészen szűk részét, ahol az utcai homlokzatok az utca vonalához képest enyhén el vannak forgatva (Jobbra).

SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

Garán, közterületen sok szép szobrot, feszületet, kőkeresztet találunk. Sok ezek közül több mint egy évszázados, kora, részletképzése, történeti értéke kapcsán helyi védelemre javasolható.

Szintén értéket képvisel a német sírkert.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

Az épületek homlokzatára a színes fényreklám helyett a hagyományos cégérek elhelyezése javasolt, a házak falaira, illetve a kerítésre kerülő reklámok mérete, legfeljebb 0,5 m² lehet.

A településközpontban lévő pékség, vagy gyógyszerár esetében lehetséges megoldások lehetnek a képen látható példák.

IMPRESSZUM

GARA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Gara honlapcíme: www.gara.hu

Gara postai címe: 6522 Gara, Kossuth Lajos u. 62.

Telefon: +36 79 456 322

Polgármester: Faa Béla

Polgármester email címe: garapolgarmester@t-online.hu

Főépítész: Farkas István

Főépítész emailcíme: gara@foepitesz.com

SZERKESZTETTE: Farkas István, Németh István, Mórucz László

SZÖVEG: Németh István, Horváth Adrienne

FOTÓ: Farkas István, Németh István

GRAFIKAI TERVEZÉS: Németh István, Mórucz László

Gara, 2017. október 1.

A Települési Arculati Kézikönyvben felhasználtuk Gara önkormányzat és a Duna-Horizont Rt. honlapján, illetve a vasutallomasok.hu nevű honlapon szereplő fotókat.

A kézikönyvben szereplő fotók nem kizárólag a településen készültek!

Az építészeti útmutató, a mai példák és a reklámhordozókkal kapcsolatos témakörökben szereplő javaslatok között, máshol készült fényképeket is beillesztettünk saját adatbázisunkból, hogy olyan mintákat tudjunk bemutatni, amelyek a település arculatát, karakterét kedvező irányba módosíthatják.

A kézikönyvben kerülendő példaként szereplő képek nem a településen készültek.